

تاریخ آزمون

TF/P/11/17/ABLD

سوالات آزمون دفترچه شماره (۱) دوره دوم متوسطه پایه یازدهم ریاضی

شماره داوطلبی	شماره و نام داوطلبی
مدت پاسخگویی: ۱۰۰ دقیقه	تعداد سوال: ۸۰

معتبرین مواد امتحانی آزمون گروه آزمایش علوم ریاضی، تعداد سوالات و مدت پاسخگویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سوال	شماره سوال		مدت پاسخگویی
			از	تا	
۱	ریاضیات	۱۰	۱	۱۰	۴۵ دقیقه
			۱۱	۲۰	
			۲۱	۳۰	
۲	فیزیک	۲۵	۳۱	۵۵	۳۰ دقیقه
۳	شیمی	۲۵	۵۶	۸۰	۲۵ دقیقه

حسابان (۱)

۱- اگر $x^2 - \sqrt{12}x + 4 = 0$ ، آن گاه $(x + \frac{2}{x} - 2)^2 + 6(x + \frac{2}{x} - 2)^2 + 12(x + \frac{2}{x} - 2) + 9$ برابر است با

۱۴۰۰ (۱)   ۱۴۰۱ (۲)   ۱۴۰۲ (۳)   ۱۴۰۳ (۴)

۲- اگر $\log 2 = a$ و $\log 3 = b$ باشد، $\log 125$ و $\log 11$ کدام است؟

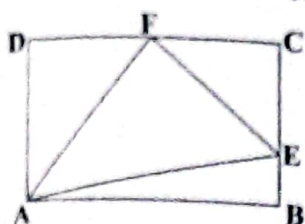
$\frac{1-2b+3a}{a-b}$ (۴)

$\frac{1-2b+3a}{b-a}$ (۳)

$\frac{1+2b-3a}{a-b}$ (۲)

$\frac{1+2b-3a}{b-a}$ (۱)

۳- در شکل مقابل اگر چهارضلعی مستطیل $ABCD$ و $CE = 2EB$ و $DF = FC$ و مساحت مثلث AEF برابر ۲۰ واحد مربع باشد، مساحت مستطیل $ABCD$ کدام است؟

۵۰ (۱)

۴۸ (۲)

۴۶ (۳)

۴۴ (۴)

۴- اگر $f(x) = x^2 - 2x + a$ ؛ $x \geq 1$ و $(f + f^{-1})(3) = 8$ باشد، آن گاه مجموع مقادیر a کدام است؟

۵ (۱)   ۶ (۲)   ۷ (۳)   ۸ (۴)

۸ (۴)

۵- اگر $(fog)(x) = 4x - 2 - k$ و $g(3) = f^{-1}(-2)$ آن گاه مقدار k کدام است؟

۱۸ (۱)   ۱۵ (۲)   ۱۳ (۳)   ۱۲ (۴)

۱۲ (۴)

۶- اگر ${}^2\log x^{-1} + {}^3\log y + 1 = 28$ و ${}^2\log x + {}^3\log y = 17$ ، آن گاه $\log_y x$ برابر است با:

۲ (۴)

$\frac{1}{2}$ (۳)

۳ (۲)

$\frac{1}{3}$ (۱)

۷- حاصل عبارت $\sin \alpha \sin \Delta \alpha \sin \nabla \alpha \sin 11\alpha$ به ازای $\alpha = \frac{\pi}{24}$ کدام است؟

$\frac{\sqrt{3}}{16}$ (۴)

$\frac{\sqrt{3}}{8}$ (۳)

$\frac{1}{16}$ (۲)

$\frac{1}{8}$ (۱)

۸- اگر $\sin \theta = a - b$ و $\cos \theta = \sqrt{2ab}$ ، آن گاه $(a+b)^2$ برابر است با:

$\frac{1}{2}(4 + \cos 2\theta)$ (۴)

$\frac{1}{2}(2 + \cos 2\theta)$ (۳)

$\frac{1}{2}(2 + \cos 2\theta)$ (۲)

$\frac{1}{2}(1 + \cos 2\theta)$ (۱)

۹- مجموعه جواب معادله $\sqrt{x+3} - 4\sqrt{x-1} + \sqrt{x+8} - 6\sqrt{x-1} = 1$ شامل چند عدد صحیح است؟

۷ (۴)

۶ (۳)

۵ (۲)

۴ (۱)

۱۰- در یک دنباله حسابی با قدرنسبت ۴ اگر مجموع n جمله اول از رابطه $S_n = (p-1)n^2 + (p+q)n + q - 2$ به دست آید، مجموع جملات از جمله دهم تا جمله بیستم (و خود جمله بیستم) کدام است؟

۱۱۲۷ (۴)

۶۹۳ (۳)

۶۸۲ (۲)

۶۷۳ (۱)

محل انجام محاسبات

آمار و احتمال

۱۱- مجموعه $A = \{1, 2, 3, \dots, 10\}$ ، چند زیرمجموعه چهار عضوی دارد که بزرگترین عضو بر کوچکترین عضو بخش پذیر نیست؟

- (۱) ۵۴ (۲) ۶۴ (۳) ۷۲ (۴) ۸۱

۱۲- گزاره $(\sim p \vee q) \wedge r$ با کدام گزاره هم ارز است؟

(۱) $(\sim p \vee q) \wedge r$ (۲) $(\sim p \vee \sim q) \Rightarrow (p \wedge \sim r)$

(۳) $[(p \vee q) \vee \sim p] \Rightarrow [r \Rightarrow (p \vee \sim q)]$ (۴) $[p \wedge (p \vee q)] \wedge (\sim r \Rightarrow q)$

۱۳- اگر A, B و C مجموعه‌های دلخواه باشند، متمم مجموعه $(A \cap B' \cap C) \cup (A \cap C') \cup B$ کدام است؟

- (۱) $A' \cap C'$ (۲) $B' \cap C$ (۳) $A \cap C$ (۴) $A' \cap B'$

۱۴- اگر $P(A) = \frac{1}{3}$ ، $P(B) = \frac{1}{2}$ و $P(A \cap B) = \frac{1}{6}$ باشد، $P(A \cup B)$ کدام است؟

- (۱) $\frac{1}{3}$ (۲) $\frac{2}{3}$ (۳) $\frac{3}{5}$ (۴) $\frac{2}{3}$

۱۵- اگر A و B دو پیشامد از فضای نمونه‌ای S باشند و $P(A) = 0.3$ ، $P(B) = 0.6$ و $P(A \cap B) = 0.4$ باشد، حاصل $P(B | (A \cup B'))$ کدام است؟

- (۱) $\frac{1}{3}$ (۲) $\frac{1}{3}$ (۳) $\frac{1}{4}$ (۴) $\frac{1}{5}$

۱۶- در کیسه‌ای ۶ مهره سفید و ۱۱ مهره سیاه وجود دارد. یک مهره از جعبه بیرون می‌آوریم و کنار می‌گذاریم، سپس مهره دوم را خارج می‌کنیم، اگر احتمال سیاه بودن ۰/۶ باشد، تعداد کل مهره‌های موجود در جعبه کدام است؟

- (۱) ۱۲ (۲) ۱۵ (۳) ۱۸ (۴) ۲۰

۱۷- در نمودار دایره‌ای مربوط به تحصیلات کارمندان یک شرکت، زاویه مرکزی مربوط به کسانی که کارشناسی ارشد دارند ۳۰ درجه است. با استخدام ۸ نفر دیگر که کارشناسی ارشد هستند، زاویه مرکزی مربوطه به 36° می‌رسد. این شرکت قبل از استخدام نفرات جدید چند کارمند داشته است؟

- (۱) ۴۳۲ (۲) ۴۴۰ (۳) ۴۶۰ (۴) ۴۸۲

۱۸- جدول فراوانی زیر مربوط به نمره درس آمار دانش‌آموزان (x) پایه یازدهم یک مدرسه است. نمره چند درصد دانش‌آموزان کم‌تر از ۱۲ است؟

نمره دانش‌آموزان	$0 \leq x < 4$	$4 \leq x < 8$	$8 \leq x < 12$	$12 \leq x < 16$	$16 \leq x \leq 20$
فراوانی	۲	۸	۱۲	۵	۱۳

(۱) ۴۵

(۲) ۵۰

(۳) ۵۵

(۴) ۶۰

۱۹- در یک جدول فراوانی، فراوانی و فراوانی نسبی دسته اول به ترتیب $3x-6$ و 0.15 و تعداد کل داده‌ها $4-11x$ می‌باشد. فراوانی دسته اول کدام است؟

- (۱) ۴ (۲) ۵ (۳) ۶ (۴) ۷

۲۰- رنگ چشم دانش‌آموزان یک مدرسه به شرح زیر است. زاویه مربوط به رنگ چشم قهوه‌ای در نمودار دایره‌ای چند درجه است؟

رنگ چشم	سبز	آبی	قهوه‌ای	مشکی
فراوانی	۱۲	۵	۴۲	۳۱

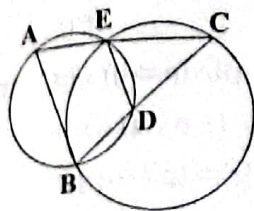
(۱) ۱۶۲

(۲) ۱۶۸

(۳) ۱۷۲

(۴) ۱۸۰

۲۱- با توجه به شکل اگر $E\hat{A}B = 70^\circ$ و $E\hat{C}D = 40^\circ$ باشد، اندازه زاویه CED کدام است؟

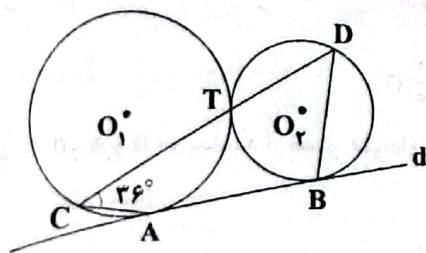
۶۰° (۱)

۷۰° (۲)

۷۵° (۳)

۸۰° (۴)

۲۲- با توجه به شکل $D\hat{C}A = 36^\circ$ و خط d مماس بر دایره‌هاست، اندازه زاویه CDB کدام است؟

۳۶° (۱)

۴۶° (۲)

۵۴° (۳)

۶۶° (۴)

۲۳- دو دایره متخارج داریم که طول خط‌المركزين آن‌ها ۱۰ و طول مماس مشترك خارجي و داخلي آن‌ها به ترتيب $\sqrt{75}$ و $\sqrt{51}$ می‌باشد، تفاضل

مساحت دو دایره کدام است؟

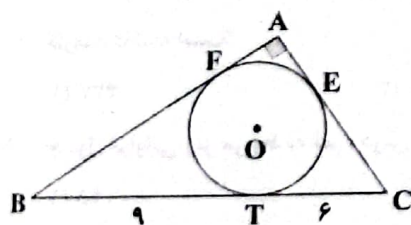
26π (۴)

25π (۳)

24π (۲)

23π (۱)

۲۴- با توجه به شکل $\hat{A} = 90^\circ$ و $TC = 6$ ، $BT = 9$ است. طول ضلع AB کدام است؟

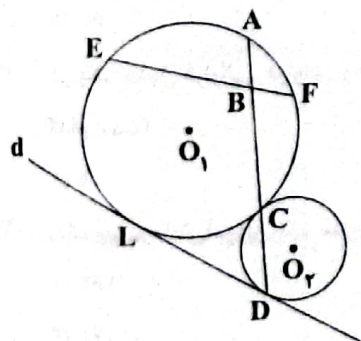
$16\sqrt{6}$ (۱)

$18\sqrt{3}$ (۲)

۱۲ (۳)

۱۳ (۴)

۲۵- با توجه به شکل $AB = 3$ ، $EB = 6$ ، $BF = 2$ و $CD = 4$ و خط d بر دو دایره در نقاط L و D مماس است. طول پاره خط LD کدام است؟

$2\sqrt{11}$ (۱)

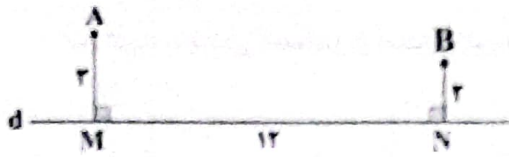
۱۲ (۲)

$\sqrt{11}$ (۳)

۱۱ (۴)

محل انجام محاسبات

۲۶- با توجه به شکل زیر، فاصله دو نقطه M و N برابر ۱۲ است. می‌خواهیم از نقطه A به خط d و از آن جا به نقطه B برویم. طول کوتاه‌ترین مسیر کدام است؟

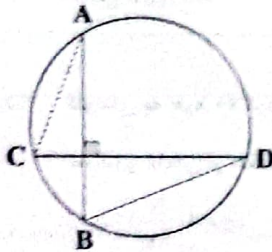
- ۱۲ (۱)
۱۳ (۲)
۱۴ (۳)
۱۵ (۴)

۲۷- در شکل زیر نقطه A را نسبت به O به اندازه 60° دوران می‌دهیم تا نقطه A' به دست آید. فاصله مرکز دوران تا پاره خط AA' کدام است؟

- $\sqrt{3}$ (۱)
 $2\sqrt{3}$ (۲)
 $3\sqrt{3}$ (۳)
 $4\sqrt{3}$ (۴)

۲۸- با توجه به شکل زیر، اندازه $\angle ACD + \angle BDC$ چند درجه است؟

- ۱۲۰ (۱)
۹۰ (۲)
۸۰ (۳)
۱۰۰ (۴)

۲۹- اگر خط $y = x + 2$ تصویر خط $y - x + 6 = 0$ باشد، معادله محور تقارن آن کدام است؟

- $y = x - 4$ (۴) $y = x + 4$ (۳) $y = x - 2$ (۲) $y = x + 2$ (۱)

۳۰- خط $x - 2y = 1$ را تحت تجانس $D(x, y) = (\frac{x}{2}, \frac{y}{2})$ تبدیل می‌کنیم. سپس تصویر آن را حول مبدأ مختصات 90° دوران می‌دهیم. معادله تصویر خط بعد از دوران کدام است؟

- $4x + 2y = 1$ (۴) $2y - 2x = 1$ (۳) $y + 2x = 2$ (۲) $y - 2x = 1$ (۱)

فیزیک

۳۱- سه کره رسانای مشابه در اختیار داریم. کره A خنثی، کره B دارای بار الکتریکی q_B و کره C دارای بار الکتریکی $q_C = +10e$ است. کره A

را ابتدا به کره B تماس می‌دهیم و از آن جا می‌کنیم و سپس کره A را به کره C تماس می‌دهیم و جدا می‌کنیم. اگر بار نهایی کره A، $+3e$

باشد، بار ابتدایی کره B چند کولن است؟ ($e = 1.6 \times 10^{-19}$)

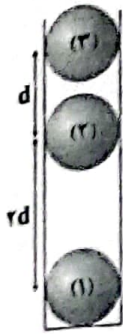
- $6/4 \times 10^{-19}$ (۴) $12/8 \times 10^{-19}$ (۳) $-6/4 \times 10^{-19}$ (۲) $-12/8 \times 10^{-19}$ (۱)

۳۲- با نزدیک کردن میله بدون باری به کلاهک یک الکتروسکوپ باردار، فاصله بین تیغه‌های الکتروسکوپ چگونه تغییر می‌کند؟

- (۱) افزایش می‌یابد
(۲) کاهش می‌یابد
(۳) ابتدا افزایش و سپس کاهش می‌یابد
(۴) تغییر نمی‌کند.

محل انجام محاسبات

۳۳- مطابق شکل زیر، سه گوی با جرم‌های یکسان در حال تعادل هستند اگر $q_3 = -3q_2$ و بارهای q_1 و q_2 هم علامت باشند، نسبت $\frac{q_1}{q_2}$ در

کدام گزینه به درستی آمده‌اند؟ (از اصطکاک گوی‌ها با دیواره‌ها چشم‌پوشی کنید.)

(۱) $\frac{4\lambda}{\gamma}$

(۲) $-\frac{4\lambda}{\gamma}$

(۳) $\frac{\gamma\lambda}{\gamma}$

(۴) $-\frac{\gamma\lambda}{\gamma}$

۳۴- دو ذره باردار با جرم ناچیز روی محور x ثابت شده‌اند. ذره (۱) با بار $q_1 = 50 \mu\text{C}$ در نقطه $x_1 = -3 \text{ cm}$ و ذره (۲) با بار q_2 در نقطه $x_2 = +3 \text{ cm}$ قرار دارند. بار الکتریکی نقطه‌ای q_3 را روی محور y در نقطه $y = +3 \text{ cm}$ از حالت سکون رها می‌کنیم. اگر شتاب اولیه ذره q_3 که در اثر نیروهای الکتریکی وارد بر آن از طرف دو بار q_1 و q_2 پیدا می‌کند در راستای محور $+y$ باشد، بار q_3 چند میکروکولن است؟

(۱) 100

(۲) 50

(۳) -100

(۴) -50

۳۵- گلوله‌ای به جرم 70 g و بار الکتریکی $q = 10 \mu\text{C}$ درون میدان الکتریکی یکنواخت و افقی $\vec{E}$ به بزرگی $E = 2/4 \times 10^5 \frac{\text{N}}{\text{C}}$ به وسیله نخ سبک و عایقی از سقف آویزان شده است. اگر گلوله در حال تعادل باشد، اندازه نیروی کشش نخ وارد بر گلوله چند نیوتون

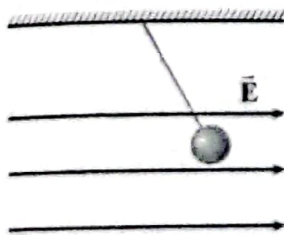
است؟ ($g = 10 \frac{\text{N}}{\text{kg}}$)

(۱) 2

(۲) $2/5$

(۳) 5

(۴) 10

۳۶- در آزمایش میلیکان وقتی قطره روغنی به شعاع 1 mm و به چگالی $0.8 \frac{\text{g}}{\text{cm}^3}$ درون میدان الکتریکی یکنواخت قائم و رو به پایین $\vec{E}$ به

بزرگی $1/6 \times 10^5 \frac{\text{N}}{\text{C}}$ قرار می‌گیرد. قطره روغن معلق می‌شود. بار روی قطره چند نانوکولن است؟ ($g = 10 \frac{\text{N}}{\text{kg}}$ ، $\pi = 3$ و قطره روغن را

کروی شکل در نظر بگیرید.)

(۱) 0.2

(۲) 0.5

(۳) -0.2

(۴) -0.5

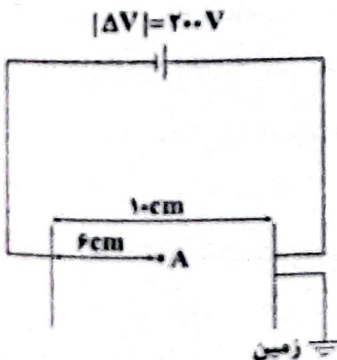
۳۷- در شکل زیر، پتانسیل الکتریکی نقطه A چند ولت است؟

(۱) 10

(۲) -10

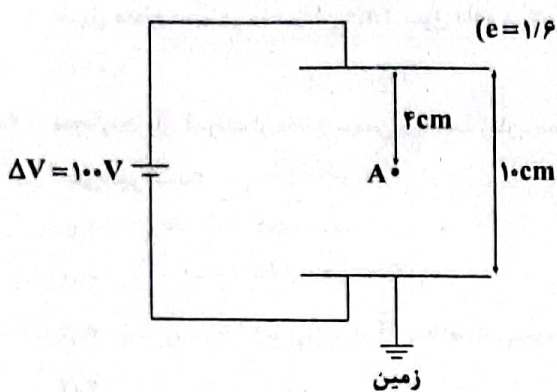
(۳) 80

(۴) -80

محل انجام محاسبات

۳۸- اگر به ذره‌ای به جرم 200g و $2/5 \times 10^{16}$ الکترون بدهیم و آن را در نقطه A، درون میدان الکتریکی یکنواخت شکل زیر رها کنیم، تندی ذره

هنگام رسیدن به صفحه بالایی چند متر بر ثانیه است؟ ($e = 1/6 \times 10^{-19}\text{C}$, $g = 10\text{N/kg}$)

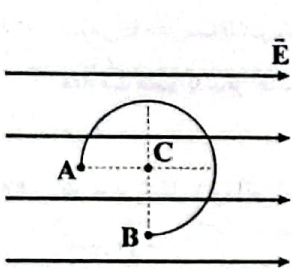
(۱) $\sqrt{0/8}$

(۲) $0/8$

(۳) $\sqrt{4}$

(۴) 4

۳۹- در شکل زیر، کمان AB، محیط دایره‌ای به شعاع 2cm و به مرکز C است. اگر اندازه میدان الکتریکی یکنواخت و افقی $\vec{E}$ برابر با

$2 \times 10^2 \frac{\text{N}}{\text{C}}$ و پتانسیل الکتریکی نقطه A برابر با 50V باشد، پتانسیل الکتریکی نقطه B چند ولت است؟

(۱) 30

(۲) -30

(۳) 10

(۴) -10

۴۰- چگالی سطحی بار کره B، 6 برابر چگالی سطحی بار کره A است. اگر قطر کره A، 3 برابر قطر کره B باشد، نسبت $\frac{|q_A|}{|q_B|}$ کدام گزینه به

درستی آمده است؟

(۴) 2

(۳) $\frac{1}{2}$

(۲) $\frac{2}{3}$

(۱) $\frac{3}{2}$

۴۱- خازن تختی با دی الکتریکی با ثابت $\kappa = 2$ پر شده است. مساحت هر یک از صفحات این خازن برابر با 10cm^2 است و صفحات آن از

هم 2mm فاصله دارند. اگر حداکثر بزرگی میدان الکتریکی قابل تحمل دی الکتریک این خازن برابر با 2kN/C باشد، بیشینه انرژی که

می تواند در این خازن ذخیره شود، چند ژول است؟ ($\epsilon_0 = 9 \times 10^{-12} \frac{\text{F}}{\text{m}}$)

(۴) 108×10^{-9}

(۳) 108×10^{-12}

(۲) 36×10^{-9}

(۱) 36×10^{-12}

۴۲- خازن تختی که مساحت هر یک از صفحات آن برابر با 16cm^2 و فاصله بین صفحات آن برابر با 2mm توسط یک باتری با ولتاژ 12V باردار

شده است. سپس خازن از باتری جدا شده و صفحه‌های آن بدون تخلیه در فاصله 8mm از یکدیگر قرار داده می شوند. کار لازم برای دور

کردن صفحات خازن چند پیکوژول است؟ ($\epsilon_0 = 9 \times 10^{-12} \frac{\text{F}}{\text{m}}$ و در بین صفحات خازن، هوا وجود دارد.)

(۴) $583/2$

(۳) $2073/6$

(۲) 5184

(۱) $1555/2$

۴۳- با عبور جریان $0/3\text{A}$ از قفسه سینه به مدت 2 دقیقه، چه تعداد الکترون از قفسه سینه عبور می کند؟ ($e = 1/6 \times 10^{-19}\text{C}$)

(۴) $4/25 \times 10^{20}$

(۳) $2/25 \times 10^{20}$

(۲) $4/25 \times 10^{16}$

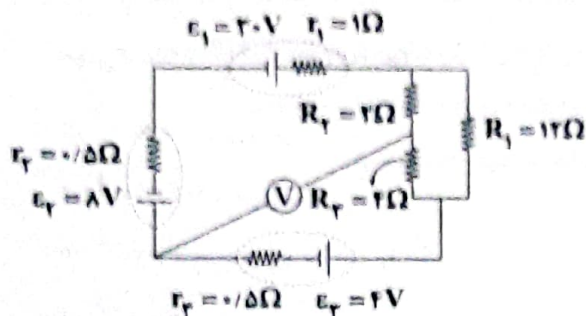
(۱) $2/25 \times 10^{16}$

محل انجام محاسبات

۵۰- در مدار شکل زیر، عددی که ولت‌سنج ایده‌آل نشان می‌دهد، چند ولت است؟

۱۳/۵ (۱)

-۱۳/۵ (۲)

۱۲/۵ (۳)

-۱۲/۵ (۴)

۵۱- ذره باردار با جرم $2.0g$ ، با تندی $4 \times 10^4 \frac{m}{s}$ مطابق شکل زیر، داخل میدان مغناطیسی یکنواخت $\vec{B}$ به بزرگی $20G$ وارد می‌شود. بار ذره

چند میلی‌کولن باشد تا ذره بدون انحراف از میدان عبور کند؟ ($g = 10 \frac{N}{kg}$)

-۵ (۱)

-۲/۵ (۲)

۵ (۳)

۲/۵ (۴)

۵۲- مطابق شکل زیر، ذره باردار $q = 5\mu C$ ، به جرم $m = 100g$ و با تندی $v = 4 \times 10^4$ موازی سیم حامل جریانی در حرکت است. میدان

مغناطیسی ناشی از سیم چند تسلا و در چه جهتی باشد تا ذره بدون انحراف به مسیر خود ادامه دهد؟ ($g = 10 \frac{N}{kg}$)

⊗, ۲/۵ (۱)

⊗, ۵ (۲)

⊙, ۵ (۳)

⊙, ۲/۵ (۴)

۵۳- مطابق شکل زیر، سیمی به جرم $2g$ و به طول $1m$ ، حامل جریان I ، به صورت افقی داخل میدان مغناطیسی یکنواخت $\vec{B}$ به بزرگی $100G$ در حالت تعادل قرار دارد. جریان عبوری از این سیم چند نیوتون و در چه جهتی باشد تا اندازه نیروی کشش نخ برابر با 0.105 لیوتون

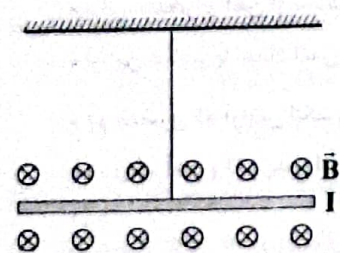
شود؟ ($g = 10 \frac{N}{kg}$ و از جرم نخ صرف‌نظر کنید.)

۲ و چپ (۱)

۲ و راست (۲)

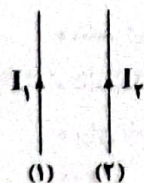
۱ و چپ (۳)

۱ و راست (۴)

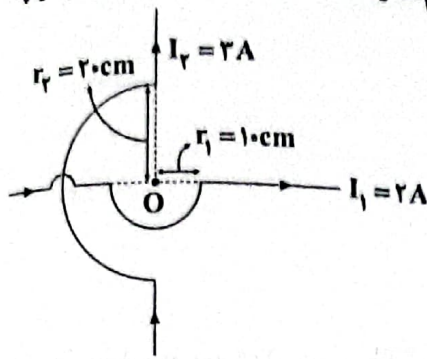
۵۴- مطابق شکل زیر، اندازه نیرویی که سیم (۱) که حامل جریان I_1 است به هر متر از سیم (۲) که حامل جریان $I_2 = 2A$ وارد می‌کند، برابر

$2 \times 10^{-6} N$ است. اندازه و جهت میدان مغناطیسی حاصل از سیم (۱) در محل سیم (۲) چند تسلا و در چه جهتی است؟

۲ و درون‌سو 10^{-4} (۲)۴ و برون‌سو 10^{-4} (۴)۱ و درون‌سو 10^{-6} (۱)۳ و برون‌سو 10^{-6} (۳)

محل انجام محاسبات

۵۵- در شکل زیر، برآیند میدان‌های مغناطیسی حاصل از دو سیم حلقه‌ای حامل جریان‌های I_1 و I_2 در نقطه O مرکز حلقه‌ها چند تسلا و در چه جهتی است؟ ($\mu_0 = 12 \times 10^{-7} \frac{T.m}{A}$)

جهتی است؟ ($\mu_0 = 12 \times 10^{-7} \frac{T.m}{A}$)

(۱) $1/5 \times 10^{-6}$ و بیرون سو

(۲) $1/5 \times 10^{-6}$ و درون سو

(۳) 3×10^{-6} و بیرون سو

(۴) 3×10^{-6} و درون سو

شیمی

۵۶- چه تعداد از عبارات‌های زیر در ارتباط با عناصر گروه چهاردهم (با چشم‌پوشی از دوره هفتم) و عناصر دوره سوم درست است؟

- تفاوت شمار شبه‌فلز در گروه ۱۴ و دوره سوم برابر با یک است.
  - تفاوت شمار عنصرهایی که کاتیون تشکیل می‌دهند در گروه ۱۴ و دوره سوم برابر با یک است.
  - تفاوت شمار عنصرهایی که در دما و فشار اتاق به حالت جامدند در گروه ۱۴ و دوره سوم برابر با یک است.
  - در گروه چهاردهم برخلاف دوره سوم با افزایش عدد اتمی، خاصیت فلزی افزایش می‌یابد.
- (۱) ۱ (۲) ۲ (۳) ۳ (۴) ۴

۵۷- چه تعداد از عبارات‌های زیر در ارتباط با فلزها درست است؟

- در جدول تناوبی در مجموع ۵۴ عنصر جزو دسته‌های s و d بوده که به جز دو عنصر، بقیه جزو فلزها هستند.
- چرخ‌های اقتصادی کشورها به تولید و مصرف فلزها گره خورده است.
- همانند سوخت‌های فسیلی جزو منابع تجدیدناپذیرند.
- پیش‌بینی می‌شود در سال ۲۰۳۰ به تقریب ۱۲ میلیون تن فلز در جهان استخراج و مصرف می‌شود.

(۱) ۴ (۲) ۳ (۳) ۲ (۴) ۱

۵۸- چه تعداد از عبارات‌های زیر درست است؟

- برای استخراج آهن از سنگ معدن آن، می‌توان از سدیم استفاده کرد، اما صرفه اقتصادی ندارد.
- از بین عناصر با اعداد اتمی ۲۰، ۳۰، ۴۰ و ۵۰، نیمی از آن‌ها جزو فلزهای واسطه و نیمی جزو فلزهای اصلی هستند.
- دو عنصری که آرایش الکترونی اتم آن‌ها به زیرلایه‌های $3p^2$ و $3s^2$ ختم می‌شوند، جریان گرما را عبور می‌دهند.
- در زنگ آهن و اکسیدی از آهن که به عنوان رنگ قرمز در نقاشی به کار می‌رود، یون‌های آهن مشابه هم هستند.

(۱) ۱ (۲) ۲ (۳) ۳ (۴) ۴

۵۹- چه تعداد از عبارات‌های زیر در ارتباط با عنصرهایی که آرایش الکترونی اتم آن‌ها به زیرلایه $4s^2$ ختم می‌شود، درست است؟

- تمامی این عنصرها در دما و فشار اتاق به حالت جامد یافت می‌شوند.
- شمار این عنصرها برابر با عدد اتمی واکنش‌پذیرترین نافلز جدول تناوبی است.
- دست کم کاتیون دو عنصر از این مجموعه، قاعده هشت‌تایی را رعایت می‌کنند.
- برای نام‌گذاری دست کم کاتیون سه عنصر از این مجموعه، از اعداد رومی استفاده نمی‌شود.

(۱) ۴ (۲) ۳ (۳) ۲ (۴) ۱

محل انجام محاسبات

۶۰- چه تعداد از عبارات‌های زیر درست است؟

- امروزه نفت خام در دنیای کنونی دو نقش اساسی سوخت و وسایل نقلیه و تأمین گرما و انرژی الکتریکی را ایفا می‌کند.
- اتم خانه ششم جدول دوره‌ای رفتارهای منحصر به فردی دارد که آن را از اتم دیگر عنصرهای جدول متمایز می‌سازد.
- نام هر هیدروکربن خطی (زنجیری) که در ساختار آن تمامی پیوندها یگانه باشد به «ان» ختم می‌شود.
- در استخراج نفت خام و پالایش آن، انرژی زیادی مصرف می‌شود.

۱ (۱) ۲ (۲) ۳ (۳) ۴ (۴)

۶۱- سنتز مولکول A شامل ۲۵ مرحله پشت سر هم است. اگر بازده هر کدام از این مراحل ۸۰ درصد باشد، بازده کلی سنتز مولکول A چند درصد خواهد بود؟

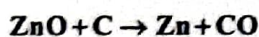
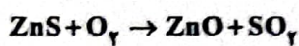
۸۰ (۱) ۲۵ (۲) ۱/۲۰ (۳) ۰/۳۸ (۴)

۶۲- چه تعداد از عبارات‌های زیر درست است؟

- تفاوت نقطه جوش وازلین و گریس، کم‌تر از تفاوت نقطه جوش نونان و اتان است.
- هرگاه مقدار گاز متان در هوای معدن زغال‌سنگ به بیش از ۱۵ درصد برسد احتمال انفجار وجود دارد.
- درصد بنزین و خوراک پتروشیمی نفت سبک کشورهای عربی کم‌تر از نفت برنت دریای شمال است.
- سهم کشتی‌های نفتی در انتقال سوخت به مراکز توزیع و استفاده، کم‌تر از خطوط لوله است.

۱ (۱) ۲ (۲) ۳ (۳) ۴ (۴)

۶۳- برای تهیه روی از سولفید آن از واکنش‌های زیر استفاده می‌شود:

اگر بازده هر کدام از واکنش‌ها ۸۰ درصد باشد، برای تهیه یک تن روی، در مجموع چند کیلوگرم گاز CO و SO_۲ وارد محیط زیست

می‌شود؟ (Zn = ۶۵, C = ۱۲, S = ۳۲, O = ۱۶: g.mol⁻¹)

۳۳۲۰ (۱) ۱۶۶۰ (۲) ۱۲۳۰ (۳) ۲۴۶۰ (۴)

۶۴- تمام آب حاصل از سوختن کامل ۷۰ گرم از دومین عضو خانواده سیکلوآلکان‌ها به همراه مقدار لازم سولفوریک اسید به مقدار کافی از

چهارمین عضو خانواده آلکن‌ها اضافه می‌شود. در نهایت چند گرم الکل به دست می‌آید؟ (C = ۱۲, H = ۱, O = ۱۶: g.mol⁻¹)

۳۳۰ (۱) ۴۴۰ (۲) ۵۱۰ (۳) ۳۸۲/۵ (۴)

۶۵- به تقریب ۸g از یک فلز قلیایی با آب واکنش داده و محلول حاصل با مقدار کافی هیدروکلریک اسید وارد یک واکنش می‌شود و در نتیجه جرم حل‌شونده موجود در کلرید فلز قلیایی برابر با ۵/۵۵g اندازه‌گیری شده است. اگر بازده هر کدام از واکنش‌ها ۷۰٪ باشد، جرم مولی فلز

قلیایی چند گرم بر مول است؟ (Cl = ۳۵/۵g.mol⁻¹)

۸۵ (۱) ۲۹ (۲) ۱۳۲ (۳) ۲۳ (۴)

۶۶- در آلکان A تفاوت شمار پیوندهای C—C و C—H برابر با ۱۱ است. چند ساختار شاخه‌دار برای این آلکان می‌توان در نظر گرفت که در

آن دست کم یک اتم کربن وجود داشته باشد که با هیچ اتم هیدروژنی پیوند نداشته باشد؟

۳ (۱) ۴ (۲) ۵ (۳) ۵ (۴) بیش از ۵

محل انجام محاسبات

۶۷- چه تعداد از عبارت‌های زیر در ارتباط با ترکیبی با ساختار زیر درست است؟

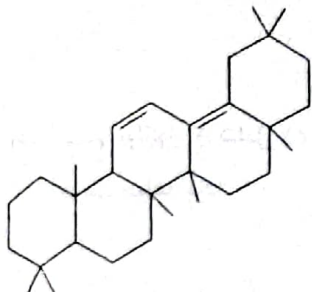
- شمار اتم‌های کربن آن، ۵ برابر شمار اتم‌های کربن مولکول بنزن است.
- شمار اتم‌های هیدروژن آن، ۶ برابر شمار اتم‌های هیدروژن مولکول نفتالن است.
- شمار پیوندهای دوگانه آن برابر با تفاوت شمار پیوندهای دوگانه مولکول‌های بنزن و نفتالن است.
- شمار اتم‌های کربنی که به سه اتم هیدروژن متصل هستند برابر با شمار اتم‌های کربنی است که با هیچ اتم هیدروژنی پیوند ندارند.

۱ (۱)

۲ (۲)

۳ (۳)

۴ (۴)

۶۸- اتر A و آلدهید B هر دو تک‌عاملی، خطی و سیرشده هستند. اگر شمار اتم‌های هیدروژن A، چهار واحد بیشتر از شمار اتم‌های هیدروژن B باشد، تفاوت مجموع شمار اتم‌های موجود در هر مولکول از این دو ترکیب کدام است؟

۷ (۴)

۵ (۳)

۴ (۲)

۶ (۱)

۶۹- با توجه به واکنش‌های زیر اگر ۸ گرم هیدرازین با مقدار کافی اکسیژن بسوزد و طی آن آب و گاز نیتروژن تولید شود، مقدار گرمای آزاد شده چند کیلوژول است؟ ($N=14, H=1: g \cdot mol^{-1}$) (آنتالپی‌های داده شده بر مبنای معادله موازنه شده با کوچک‌ترین ضرایب صحیح است.)

۷۶ (۴)

۱۱۷/۲۵ (۳)

۱۲/۵ (۲)

۱۵۵/۵ (۱)

۷۰- کدام عبارت‌های زیر همواره درست است؟

(ا) آنتالپی پیوند $A=A$ ، بیشتر از دو برابر آنتالپی پیوند $A-A$ است.

(ب) آنتالپی پیوند $A \equiv A$ ، بیشتر از سه برابر آنتالپی پیوند $A-A$ است.

(پ) آنتالپی پیوند $A=A$ ، کم‌تر از دو برابر آنتالپی پیوند $A-A$ است.

(ت) آنتالپی پیوند $A \equiv A$ ، کم‌تر از سه برابر آنتالپی پیوند $A-A$ است.

هیچ‌کدام (۴)

«ب»، «پ» (۳)

«پ»، «ت» (۲)

«ب»، «آ» (۱)

۷۱- به $122/5$ گرم فلز نقره مقدار $100 cal$ گرما می‌دهیم تا دمای آن به $47/23^\circ C$ برسد. اگر گرمای ویژه نقره برابر با $0/24$ ژول بر گرم بر درجه

سلسیوس باشد، دمای اولیه فلز نقره چند کلون بوده است؟

۳۰۶ (۴)

۳۱۶ (۳)

۲۸۸ (۲)

۲۷۸ (۱)

محل انجام محاسبات

۷۲- آنتالپی سوختن کتون موجود در میخک، در دمای 25°C برابر $5080/3$ کیلوژول بر مول است. آنتالپی سوختن این ترکیب هنگامی که

بخار آب تولید می‌کند چند کیلوژول است؟ (آنتالپی تبخیر آب $2/45$ کیلوژول بر گرم است.) ($\text{H}=1, \text{O}=16; \text{g.mol}^{-1}$)

(۱) -5589 (۲) $-4571/6$ (۳) -5389 (۴) $-4771/6$

۷۳- در واکنش تخمیر بی‌هوازی گلوکز به‌ازای تولید $1/15$ گرم سوخت سبز، 800 ژول گرما آزاد می‌شود. اگر حجم گاز آزاد شده در شرایط STP

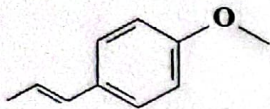
برابر $6/72$ لیتر باشد، مقدار گرمای آزاد شده چند کیلوژول است؟ ($\text{C}=12, \text{H}=1, \text{O}=16; \text{g.mol}^{-1}$)

(۱) $6/9$ (۲) $9/6$ (۳) $6/3$ (۴) $3/6$

۷۴- ساختار زیر مربوط به ترکیب A است. این ترکیب در کدام سبزی وجود دارد و اگر در حالت گازی با مقدار کافی گاز هیدروژن واکنش دهد،

مقدار گرمای مبادله شده به‌ازای مصرف هر مول گاز هیدروژن چند کیلوژول است؟ (فرآورده واکنش را گازی شکل در نظر بگیرید.)

پیوند	C—O	C—H	C—C	C=C	H—H
$\Delta H(\text{kJ.mol}^{-1})$	۳۸۰	۴۱۵	۳۴۸	۶۱۲	۴۳۶

(۱) رازیانه، 285

(۲) رازیانه، 130

(۳) گشنیز، 285

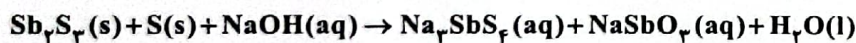
(۴) گشنیز، 130

۷۵- تفاوت جرم مولی بنز آلدهید و بنزونییک اسید با تفاوت جرم مولی کدام دو ترکیب، برابر است؟ ($\text{C}=12, \text{H}=1, \text{O}=16; \text{g.mol}^{-1}$)

(۱) اتان و اتین (۲) اتین و اتن (۳) اتان و اتانول (۴) اتن و اتانول

۷۶- در واکنش زیر A و X به ترتیب بیشترین سرعت را در بین واکنش‌دهنده‌ها و فراورده‌ها دارند. اگر سرعت متوسط تولید X برابر

با $2/25 \text{ mol.L}^{-1} \cdot \text{s}^{-1}$ باشد، سرعت متوسط مصرف A برابر با چند مول بر دقیقه خواهد بود؟ (واکنش در یک ظرف ۴ لیتری انجام می‌شود.)

(۱) 1080 (۲) $67/5$ (۳) 1944 (۴) $121/5$

۷۷- در یک ظرف روباز مقداری کلسیم کربنات به محلول هیدروکلریک اسید اضافه می‌شود. اگر پس از گذشت ۳ دقیقه، $13/2$ گرم از جرم

مخلوط واکنش کم شود، سرعت متوسط مصرف هیدروکلریک اسید در این مدت، چند مول بر ثانیه بوده است؟

($\text{Ca}=40, \text{C}=12, \text{O}=16, \text{H}=1, \text{Cl}=35/5; \text{g.mol}^{-1}$)

(۱) $3/33 \times 10^{-2}$ (۲) $3/33 \times 10^{-3}$ (۳) $1/66 \times 10^{-2}$ (۴) $1/66 \times 10^{-3}$

۷۸- در یک ظرف در بسته ۵ لیتری مقداری گاز آمونیاک وارد شده و با سرعت $0/02 \text{ mol.min}^{-1}$ به گازهای هیدروژن و نیتروژن تجزیه می‌شود.

اگر پس از گذشت ۸ دقیقه، مجموع جرم گازهای درون ظرف برابر با $11/05 \text{ g}$ باشد، تفاوت شمار مول‌های فراورده‌ها و واکنش‌دهنده در این

لحظه کدام است؟ ($\text{N}=14, \text{H}=1; \text{g.mol}^{-1}$)

(۱) $0/17$ (۲) $0/11$ (۳) $0/19$ (۴) $0/13$

محل انجام محاسبات

۷۹- با توجه به داده‌های جدول زیر مقدار گرمای حاصل از سوختن کامل یک مول اتانول در مقایسه با یک مول دی‌متیل اتر چگونه است؟ (تمام

اجزای هر دو واکنش را گازی شکل در نظر بگیرید.)

پیوند	C—O	O=O	C—H	O—H	C=O	C—C
$\Delta H(\text{kJ}\cdot\text{mol}^{-1})$	۳۸۰	۴۹۵	۴۱۵	۴۶۳	۷۹۵	۳۴۸

(۴) ۸۰kJ کمتر

(۳) ۸۰kJ بیشتر

(۲) ۱۶kJ کمتر

(۱) ۱۶kJ بیشتر

۸۰- چه تعداد از عبارت‌های زیر در ارتباط با لیکوپن درست است؟

- لیکوپن یک هیدروکربن سیرنشده شاخه‌دار است.
- لیکوپن در هندوانه و گوجه‌فرنگی یافت می‌شود.
- در آب حل نمی‌شود.
- واکنش پذیری آن بالاست زیرا نوعی رادیکال محسوب می‌شود.

۴ (۴)

۳ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

تاریخ آزمون

جمعه ۱۴۰۳/۰۱/۱۷

پاسخنامه آزمون دفترچه شماره (۲) دوره دوم متوسطه پایه یازدهم ریاضی

نام و نام خانوادگی:	شماره داوطلبی:
تعداد سؤال: ۸۰	مدت پاسخگویی: ۱۰۰ دقیقه

عناوین مواد امتحانی آزمون گروه آزمایشی علوم ریاضی، تعداد سؤالات و مدت پاسخگویی

مدت پاسخگویی	شماره سؤال		تعداد سؤال	مواد امتحانی	ردیف
	از	تا			
۴۵ دقیقه	۱۰	۱	۱۰	حسابان ۱	۱
	۲۰	۱۱	۱۰	آمار و احتمال	
	۳۰	۲۱	۱۰	هندسه ۲	
۳۰ دقیقه	۵۵	۳۱	۲۵	فیزیک	۲
۲۵ دقیقه	۸۰	۵۶	۲۵	شیمی	۳

$$\sqrt{(\sqrt{x-1}-2)^2} + \sqrt{(\sqrt{x-1}+2)^2} = 1$$

$$\Rightarrow |\sqrt{x-1}-2| + |\sqrt{x-1}+2| = 1 \Rightarrow 2 \leq \sqrt{x-1} \leq 2$$

$$\Rightarrow 2 \leq x-1 \leq 9 \Rightarrow 3 \leq x \leq 10 \Rightarrow x = 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10$$

$$(a-b) + (a-b) = c, (a-b) = c \Rightarrow 2 \leq a \leq b$$

نقطه

$$p-1 = \frac{4}{p} \Rightarrow p=2, q-2=0 \Rightarrow q=2 \Rightarrow S_n = 2n^2 + 2n$$

$$\Rightarrow a_1 + a_2 + \dots + a_n = S_n - S_{n-1} = 4n$$

اگر بزرگترین عضو را b و کوچکترین عضو را a فرض کنیم

آن مجموعه (a, b) یکی از حالت‌های زیر را دارد

- $(2, 5), (2, 7), (2, 9), (3, 7), (3, 8), (3, 10), (4, 7),$
 $(4, 9), (4, 10), (5, 8), (5, 9), (6, 9), (6, 10), (7, 10)$

تعداد زیرمجموعه‌های چهارعضوی هر یک از حالت‌های فوق ما هم جمع می‌شود

$$\binom{2}{2} + \binom{4}{2} + \binom{6}{2} + \binom{2}{2} + \binom{4}{2} + \binom{6}{2} + \binom{2}{2} + \binom{4}{2} + \binom{5}{2} + \binom{2}{2}$$

$$+ \binom{2}{2} + \binom{2}{2} + \binom{2}{2} + \binom{2}{2}$$

$$= 1+6+15+3+6+15+1+6+10+1+3+1+3+1=72$$

۱ ۱۲

$$[(\sim q \wedge r) \vee (r \wedge q)] \wedge (p \Rightarrow q) \equiv [r \wedge (\sim q \vee q)] \wedge (\sim p \vee q)$$

$$\equiv (r \wedge T) \wedge (\sim p \vee q) \equiv r \wedge (\sim p \vee q)$$

۴ ۱۳

$$(A \cap B' \cap C) \cup B = [(A \cap C) \cap B'] \cup B$$

$$= ((A \cap C) \cup B) \cap (B \cup B') = ((A \cap C) \cup B) \cap U = (A \cap C) \cup B$$

بنابراین داریم

$$(A \cap B' \cap C) \cup (A \cap C') \cup B = (A \cap C) \cup (A \cap C') \cup B$$

$$= [(A \cap (C \cup C'))] \cup B = (A \cap U) \cup B = A \cup B$$

متمم این مجموعه را به دست می‌آوریم

$$(A \cup B)' = A' \cap B'$$

۴ ۱۴

$$P(A \cap B) = \frac{P(A)}{2} = \frac{P(B')}{2} = \frac{P(A \cup B)}{6} = t$$

$$\Rightarrow \begin{cases} P(A \cap B) = t \\ P(A) = 2t \\ P(B') = 2t \Rightarrow P(B) = 1 - 2t \\ P(A \cup B) = 6t \end{cases}$$

$$P(A \cup B) = P(A) + P(B) - P(A \cap B) \Rightarrow 6t = 2t + 1 - 2t - t$$

$$\Rightarrow 6t = 1 \Rightarrow t = \frac{1}{6}$$

$$P(B) = 1 - 2t = 1 - \frac{1}{3} \Rightarrow P(B) = \frac{2}{3}$$

$$x^2 + 4 = \sqrt{16 + 12} \Rightarrow x + \frac{4}{x} = \sqrt{16 + 12}$$

$$\text{عبارت} = (\sqrt{16+12}-2)^2 + 4(\sqrt{16+12}-2) + 4(\sqrt{16+12}+2) + 4 + 4$$

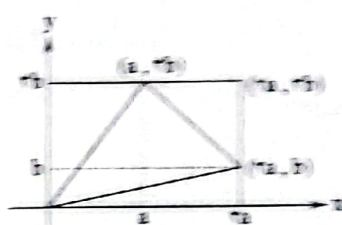
$$= (\sqrt{16+12}-2)^2 + 4 = 16 + 12$$

۱ ۳

$$\log_{1/2} 11^2 = \log_{1/2} \frac{11}{11} = \frac{\log 11 - \log 11}{\log 1/2 - \log 11} = \frac{11 - \log 11 - \log 11}{\log 1/2 - \log 11}$$

$$= \frac{11 + \log 11 - 2 \log 11}{\log 1/2 - \log 11}$$

۳ ۳

$$\frac{1}{2} \cdot a \cdot b = \frac{1}{2} \cdot a \cdot b \Rightarrow ab = a$$

$$\text{مساحت مستطیل} = a \cdot b = a \cdot b = ab = a$$

۳ ۴

$$f(x) = x^2 - 2x + 2, x \geq 1 \Rightarrow f^{-1}(x) = 1 + \sqrt{x-1} - 2$$

$$(f \circ f^{-1})(x) = x \Rightarrow 2 + \sqrt{x-1} - 2 = x \Rightarrow x = 1 \Rightarrow \sum x = 1$$

۴ ۵

$$g(x) = f^{-1}(-x) \Rightarrow f(g(x)) = -x \Rightarrow f(x) - 2x - 2 = -x \Rightarrow x = 1$$

۳ ۶

$$\sqrt{\log x} = A, \sqrt{\log y} = B \Rightarrow \begin{cases} \frac{1}{2}A + 2B = 2A \\ 4A + B = 17 \end{cases}$$

$$\Rightarrow \begin{cases} A = 2 \Rightarrow \log x = 1 \\ B = 9 \Rightarrow \log y = 2 \end{cases} \Rightarrow \log_y x = \frac{1}{2}$$

۳ ۷

$$\text{عبارت} = \sin \gamma / \Delta \sin \gamma \vee \Delta \sin \Delta \vee \Delta \sin \Delta \vee \Delta$$

$$= \sin \gamma / \Delta \sin \gamma \vee \Delta \cos \gamma \vee \Delta \cos \gamma \vee \Delta$$

$$= \frac{1}{\gamma} \sin 1 \Delta \times \frac{1}{\gamma} \sin \gamma \Delta = \frac{1}{\gamma} \sin 1 \Delta \cos 1 \Delta = \frac{1}{\gamma} \times \frac{1}{\gamma} \sin 2 \Delta = \frac{1}{\gamma^2}$$

۳ ۸

$$a - b = \sin \theta \Rightarrow a^2 - 2ab + b^2 = \sin^2 \theta$$

$$\Rightarrow a^2 - \cos^2 \theta + b^2 = \sin^2 \theta \Rightarrow a^2 + b^2 = 1$$

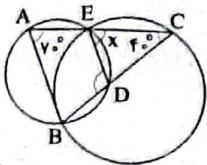
$$(a+b)^2 = a^2 + b^2 + 2ab = 1 + \cos^2 \theta$$

$$= 1 + \frac{1}{\gamma} (1 + \cos 2\theta) = \frac{1}{\gamma} (\gamma + \cos 2\theta)$$

زاویه خارجی $\widehat{EDB} = x + 4^\circ$

محابی چهارضلعی $AEDB \Rightarrow 70^\circ + x + 40^\circ = 180^\circ \Rightarrow x = 70^\circ$

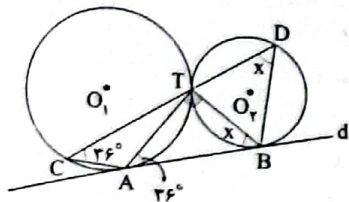
از نقاط مماس دو دایره یعنی A و B به نقطه مماس مشترک دو دایره یعنی T وصل می‌کنیم:

محابی $\widehat{TCA} = \widehat{TAB} = 36^\circ$
ظلی

محابی $\widehat{TDB} = \widehat{TBA} = x$

می‌دانیم: $\widehat{ATB} = 90^\circ$

$\Rightarrow 36^\circ + 90^\circ + x = 180^\circ \Rightarrow x = 54^\circ$

۲ ۲۲

خارجی $TT' = \sqrt{d^2 - (R - R')^2} \Rightarrow \sqrt{75} = \sqrt{100 - (R - R')^2}$

$\Rightarrow 75 = 100 - (R - R')^2 \Rightarrow (R - R')^2 = 25$

$\Rightarrow R - R' = 5$

داخلی $TT' = \sqrt{d^2 - (R + R')^2} \Rightarrow \sqrt{51} = \sqrt{100 - (R + R')^2}$

$\Rightarrow 51 = 100 - (R + R')^2 \Rightarrow R + R' = 7$

$\Rightarrow \begin{cases} R - R' = 5 \\ R + R' = 7 \end{cases} \Rightarrow R = 6 \Rightarrow R' = 1$

$S = \pi R^2 = \pi \times (6)^2 = 36\pi \Rightarrow S - S' = 36\pi - \pi = 35\pi$

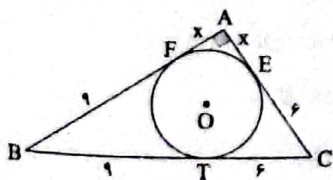
$S' = \pi R'^2 = \pi(1)^2 = \pi$

فرض می‌کنیم $AF = AE = x$ ۲ ۲۴

$\widehat{A} = 90^\circ \Rightarrow (x + 9)^2 + (x + 6)^2 = 15^2$

$\Rightarrow 2x^2 + 30x - 108 = 0 \Rightarrow x^2 + 15x - 54 = 0$

$\Rightarrow (x - 3)(x + 18) = 0 \Rightarrow x = 3 \Rightarrow AB = 12$

۲ ۱۵

$P(A') = 0.3 \Rightarrow P(A) = 0.7 \quad P(B') = 0.6 \Rightarrow P(B) = 0.4$

$P(A \cap B') = P(A - B) = P(A) - P(A \cap B)$

$\Rightarrow 0.4 = 0.7 - P(A \cap B) \Rightarrow P(A \cap B) = 0.3$

$P(B - A) = P(B) - P(A \cap B) = 0.4 - 0.3 \Rightarrow P(B - A) = 0.1$

$P(A \cup B') = 1 - P(A \cup B)' = 1 - P(A' \cap B)$

$= 1 - P(B - A) = 1 - 0.1 = 0.9$

$B \cap (A \cup B') = (B \cap A) \cup (B \cap B') = (A \cap B) \cup \emptyset = A \cap B$

$P(B \cap (A \cup B')) = P(A \cap B) = 0.3$

$P(B | (A \cup B')) = \frac{P(B \cap (A \cup B'))}{P(A \cup B')} = \frac{0.3}{0.9} = \frac{1}{3}$

چون مهره‌ها را به طور متوالی برداشتیم و در مورد مهره اول

حرفی زده نشده است، می‌توانیم فرض کنیم مهره دوم، همان مهره اول است.

$n(S) = 6 + n \quad n(A) = n$

$P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} \Rightarrow \frac{2}{5} = \frac{n}{6+n} \Rightarrow 5n = 18 + 2n \Rightarrow n = 6$

مهره‌ها $n(S) = 6 + n = 6 + 6 = 12$

اگر f_1 تعداد کارندهایی باشد که مدرک کارشناسی ارشد دارند

و n تعداد کل کارکنان باشد داریم:

$\frac{f_1}{n} \times 360 = 30 \Rightarrow n = 12f_1$

بعد از استخدام ۸ کارمند با تحصیلات کارشناسی ارشد، داریم:

$\frac{f_1 + 8}{n + 8} \times 360 = 36 \Rightarrow \frac{f_1 + 8}{12f_1 + 8} = \frac{1}{10}$

$\Rightarrow 10f_1 + 80 = 12f_1 + 8 \Rightarrow 2f_1 = 72 \Rightarrow f_1 = 36$

$n = 12f_1 = 12 \times 36 \Rightarrow n = 432$

ابتدا مجموع فراوانی‌ها را به دست می‌آوریم:

مجموع فراوانی $= 2 + 8 + 12 + 5 + 13 = 40$

سپس مجموع فراوانی داده‌های کم‌تر از ۱۲ را محاسبه می‌کنیم.

مجموع فراوانی داده‌های کم‌تر از ۱۲ $= 2 + 8 + 12 = 22$

درصد فراوانی داده‌های کم‌تر از ۱۲ $= \frac{22}{40} \times 100 = 55\%$

۲ ۱۹

فراوانی نسبی دسته اول $= \frac{f_1}{n} \Rightarrow \frac{15}{100} = \frac{2x - 6}{11x - 4} \Rightarrow \frac{3}{20} = \frac{2(x - 2)}{11x - 4}$

$\Rightarrow 11x - 4 = 20x - 40 \Rightarrow 9x = 36 \Rightarrow x = 4$

$f_1 = 2x - 6 = 2(4) - 6 \Rightarrow f_1 = 2$

۲ ۲۰

$n = 31 + 22 + 5 + 12 = 70$

زاویه مربوط به رنگ چشم قهوه‌ای $= \frac{42}{90} \times 360 = 168$

۲۹) اگر معادله دو خط را مرتب کنیم می بینیم شیب دو خط با هم برابر است یعنی دو خط با هم موازیند. می دانیم محور تقارن دو خط موازی، خطی است که با دو خط موازی است و فاصله آن از دو خط یکسان است یعنی به صورت زیر:

$$\begin{cases} y = x + 2 \\ y - x + 6 = 0 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} y - x - 2 = 0 \\ y - x + 6 = 0 \end{cases}$$

معادله خط L:

$$y - x + \frac{-2+6}{2} = 0 \Rightarrow y - x + 2 = 0 \Rightarrow y = x - 2$$

۳۰) ۴) مجانس خط $x - 2y = 1$ به مرکز مبدأ و نسبت $\frac{1}{4}$.

خط $x - 2y = \frac{1}{4}$ یعنی $4x - 2y = 1$ است.

و دوران حول مبدأ با زاویه 90° به صورت $R(x, y) = (-y, x)$ است. پس معادله خط به صورت:

$$\begin{cases} -y = X \Rightarrow y = -X \\ x = Y \end{cases}$$

$$\Rightarrow 2(Y) - 2(-X) = 1 \Rightarrow 4X + 2Y = 1$$

$$\Rightarrow 2y + 4x = 1$$

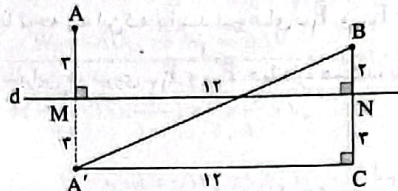
یا

۲۵) ۱) با توجه به شکل $LD = x$ در نظر می گیریم. بنابراین خواهیم داشت:

$$AB \cdot BC = EB \cdot BF \Rightarrow 2 \times BC = 6 \times 2 \Rightarrow BC = 4$$

$$x^2 = CD \times DA \Rightarrow x^2 = 4 \times 11 \Rightarrow x = 2\sqrt{11}$$

۲۶) ۲) طبق قاعده هرون برای پیدا کردن کوتاه ترین مسیر کافی است بازتاب نقطه A را نسبت به خط d به دست آوریم (به نام A'). سپس از نقطه A' به B وصل می کنیم، کوتاه ترین مسیر است.

با توجه به شکل، مثلث $A'CB$ قائم الزاویه است پس داریم:

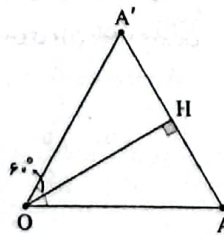
$$A'B^2 = 12^2 + 5^2$$

$$A'B^2 = 144 + 25 \Rightarrow A'B = 13$$

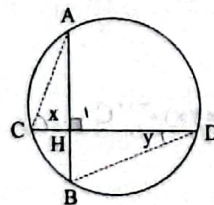
۲۷) ۳) با توجه به شکل، OA را 60° دوران می دهیم به نقطه A' می رسمیم. زاویه بین OA و OA' برابر 60° است و چون $OA = OA'$ پس مثلث OAA' متساوی الاضلاع به ضلع ۶ است. فاصله مرکز دوران تا

پاره خط AA' همان ارتفاع مثلث متساوی الاضلاع است که از رابطه $\frac{a\sqrt{3}}{2}$ به دست می آید، پس داریم:

$$OH = \frac{a\sqrt{3}}{2} = \frac{6\sqrt{3}}{2} = 3\sqrt{3}$$

۲۸) ۲) شکل زیر را در نظر می گیریم:

$$\hat{H}_1 = \frac{\widehat{AD} + \widehat{BC}}{2} \Rightarrow 90^\circ = \frac{\widehat{AD} + \widehat{BC}}{2} \Rightarrow \widehat{AD} + \widehat{BC} = 180^\circ$$

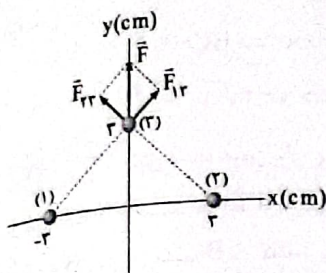
در نظر می گیریم:

$$\widehat{ACD} = x, \widehat{BDC} = y$$

$$\hat{x} = \frac{\widehat{AD}}{2} \text{ محاطی, } \hat{y} = \frac{\widehat{BC}}{2} \text{ محاطی}$$

$$\Rightarrow \hat{x} + \hat{y} = \frac{\widehat{AD} + \widehat{BC}}{2} = \frac{180^\circ}{2} = 90^\circ$$

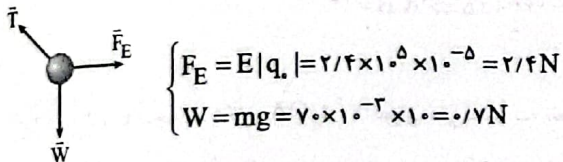
۲ ۳۴ ابتدا نیروهای وارد بر بار q_3 از طرف دو بار دیگر را رسم

با توجه به این که برآیند نیروهای $\vec{F}_{13}$ و $\vec{F}_{23}$ در جهت محور $+y$ است، بنابراین دو نیروی $\vec{F}_{13}$ و $\vec{F}_{23}$ هم اندازه هستند، بنابراین:

$$F_{13} = F_{23} \Rightarrow \frac{k|q_1||q_3|}{r^2} = \frac{k|q_2||q_3|}{r^2} \Rightarrow |q_1| = |q_2| \Rightarrow q_1 = q_2 = 5.0 \mu\text{C}$$

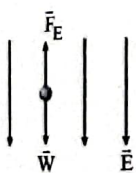
۲ ۳۵ نیروهای وارد بر گلوله را رسم می کنیم:

با توجه به این که گلوله در حال تعادل است، بنابراین باید برآیند دو نیروی $\vec{F}_E$ و $\vec{W}$ هم اندازه و در خلاف جهت نیروی $\vec{T}$ باشد، بنابراین:

$$T = \sqrt{F_E^2 + W^2} = \sqrt{2/4^2 + 0.7^2} = 2/5 \text{ N}$$

۳ ۳۶ نیروی وزن به سمت پایین است، بنابراین برای این که قطره روغن در حال تعادل باشد، باید نیروی الکتریکی به سمت بالا و هم اندازه با نیروی وزن باشد، بنابراین:

$$F_E = W$$

$$\Rightarrow E|q| = mg \xrightarrow{m=\rho V} E|q| = \rho Vg$$

$$\Rightarrow |q| = \frac{\rho Vg}{E} = \frac{8.0 \times \frac{4}{3} \times 2 \times (10^{-2})^3 \times 10}{1/6 \times 10^5} = 2 \times 10^{-10} \text{ C}$$

$$\Rightarrow |q| = 0.2 \text{ nC} \xrightarrow{q < 0} q = -0.2 \text{ nC}$$

۴ ۳۷ با توجه به یکنواخت بودن میدان الکتریکی داریم:

$$\frac{|\Delta V|}{d} = \frac{|\Delta V_A|}{d_A}$$

$$\Rightarrow \frac{200}{10} = \frac{|\Delta V_A|}{6} \Rightarrow |\Delta V_A| = 120 \text{ V}$$

$$V_A - V_- = 120 \Rightarrow V_A - (-200) = 120 \Rightarrow V_A = -80 \text{ V} \quad \text{بنابراین:}$$

فیزیک

۱ ۳۱ چون کره ها مشابه هستند، بنابراین بار کره های A و B بعد از تماس برابر است با:

$$q'_B = q'_A = \frac{0 + q_B}{2} = \frac{q_B}{2}$$

بار کره های A و C بعد از تماس برابر است با:

$$q'_C = q'_A = \frac{q_B + (1.0e)}{2} = +3e \Rightarrow +6e = \frac{q_B}{2} + 1.0e$$

$$\Rightarrow \frac{q_B}{2} = -4e \Rightarrow q_B = -8e$$

$$\Rightarrow q_B = -8 \times 1/6 \times 10^{-19} = -12/8 \times 10^{-19} \text{ C}$$

۲ ۳۲ با نزدیک کردن میله بدون بار به کلاهک الکتروسکوپ، میله

دچار تفکیک بار می شود. به گونه ای که بار ناهمنام با بار الکتروسکوپ در میله در نزدیکی کلاهک الکتروسکوپ ایجاد می شود. با جاذبه تولید شده بین میله و الکتروسکوپ، بار ورقه ها کاهش می یابد و ورقه ها به هم نزدیک می شوند، پس فاصله بین ورقه ها کاهش می یابد.

۴ ۳۳ با توجه به این که هر سه گوی در حال تعادل هستند و

هم چنین همنام بودن بارهای q_1 و q_2 نتیجه می گیریم که بار q_3 ناهمنام با بارهای q_1 و q_2 است.

گوی (۲) در حال تعادل است، بنابراین:

$$F_{12} = F_{12} + W$$

$$\Rightarrow \frac{k|q_1||q_2|}{d^2} = \frac{k|q_1||q_2|}{4d^2} + W$$

$$\Rightarrow \frac{k|q_2|}{d^2} (|q_2| - \frac{|q_1|}{4}) = W \quad (1)$$

گوی (۳) در حال تعادل است، بنابراین:

$$F_{13} = F_{13} + W$$

$$\Rightarrow \frac{k|q_1||q_3|}{d^2} = \frac{k|q_2||q_3|}{d^2} + W$$

$$\Rightarrow \frac{k|q_3|}{d^2} (|q_1| - |q_2|) = W \quad (2)$$

با توجه به روابط (۱) و (۲) داریم:

$$\frac{k|q_3|}{d^2} (|q_1| - |q_2|) = \frac{k|q_2|}{d^2} (|q_2| - \frac{|q_1|}{4})$$

$$\frac{|q_3|}{4} = 2|q_2| \Rightarrow \frac{|q_1|}{4} - 2|q_2| = 2|q_2| - \frac{|q_1|}{4} \Rightarrow \frac{2|q_1|}{12} = 6|q_2|$$

$$\Rightarrow \frac{q_1}{q_2} = -\frac{22}{7}$$

از طرفی چون خازن از باتری جدا شده است، بنابراین بار ذخیره شده در آن ثابت است، بنابراین:

$$\frac{C_1}{C_2} = \frac{V_1}{V_2} \Rightarrow \frac{1}{2} = \frac{12}{V_2} \Rightarrow V_2 = 24 \text{ V}$$

بنابراین انرژی ذخیره شده در خازن در هر مرحله برابر است با:

$$\begin{cases} U_1 = \frac{1}{2} C_1 V_1^2 = \frac{1}{2} \times 2 \times 10^{-12} \times 12^2 = 1.44 \times 10^{-11} \text{ J} \\ U_2 = \frac{1}{2} C_2 V_2^2 = \frac{1}{2} \times 18 \times 10^{-12} \times 24^2 = 5.184 \times 10^{-11} \text{ J} \end{cases}$$

$$\Delta U = U_2 - U_1 = 3.744 \times 10^{-11} \text{ J} = 37.44 \text{ pJ}$$

با توجه به رابطه جریان الکتریکی متوسط داریم:

$$I = \frac{\Delta q}{\Delta t} = \frac{ne}{\Delta t}$$

$$\Rightarrow n = \frac{I \Delta t}{e} = \frac{2 \times 10^{-1} \times 120}{1.6 \times 10^{-19}} = 1.5 \times 10^{20} \Rightarrow n = 1.5 \times 10^{20}$$

مقاومت الکتریکی سیم برابر است با:

$$R = \rho \frac{L}{A} = \frac{1.5 \times 10^{-8} \times 2 \times 10^{-1}}{3/14 \times 10^{-6}} = 10^{-2} \Omega$$

جریان عبوری از سیم برابر است با:

$$R = \frac{V}{I} \Rightarrow I = \frac{V}{R} = \frac{5 \times 10^{-9}}{10^{-2}} = 5 \times 10^{-7} \text{ A}$$

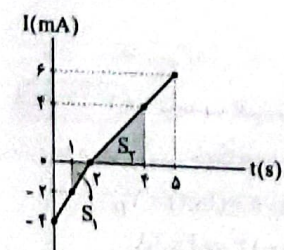
با توجه به رابطه جریان الکتریکی متوسط داریم:

$$I = \frac{\Delta q}{\Delta t} \Rightarrow \Delta q = I \Delta t = 5 \times 10^{-7} \times 2 \times 10^{-2} = 10^{-8} \text{ C}$$

$$\Rightarrow \Delta q = 0.01 \mu\text{C}$$

سطح زیر نمودار جریان بر حسب زمان برابر تغییرات بار الکتریکی است. با تشابه مثلث، جریان عبوری از سیم را در لحظه های $t=1\text{s}$

و $t=4\text{s}$ به دست می آوریم.

$$\begin{cases} S_1 = \frac{1 \times 2}{2} = -1 \\ S_2 = \frac{2 \times 2}{2} = +2 \end{cases}$$

$$\Rightarrow \Delta q = +2 - 1 = +1 \text{ mC}$$

بنابراین جریان الکتریکی متوسط در این بازه زمانی برابر است با:

$$I = \frac{\Delta q}{\Delta t} = \frac{1 \times 10^{-3}}{1} = 1 \text{ mA}$$

بار ذره برابر است با: **۱ ۳۸**

$$q = -ne = -2/5 \times 10^{16} \times 1/6 \times 10^{-19} = -4 \times 10^{-3} \text{ C}$$

پتانسیل الکتریکی نقطه A برابر است با:

$$\frac{|\Delta V|}{d} = \frac{|\Delta V_A|}{d_A} \Rightarrow \frac{100}{10} = \frac{\Delta V_A}{4} \Rightarrow |\Delta V_A| = 40 \text{ V}$$

با توجه به قضیه کار - انرژی جنبشی داریم:

$$W_t = \Delta K \Rightarrow W_E + W_{mg} = \frac{1}{2} m (v_f^2 - v_i^2)$$

$$W_E = -\Delta U_E \Rightarrow W_E = -q\Delta V \rightarrow -(-4 \times 10^{-3})$$

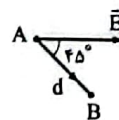
$$+ (-\frac{2}{10} \times 10 \times \frac{4}{100}) = \frac{1}{2} \times \frac{2}{10} \times v_f^2$$

$$\Rightarrow 0.16 - 0.08 = 0.1 v_f^2 \Rightarrow v_f = \sqrt{0.8} \frac{\text{m}}{\text{s}}$$

برای به دست آوردن اختلاف پتانسیل الکتریکی بین دو نقطه **۳ ۳۹**

A و B فرض می کنیم بار مثبتی از نقطه A تا نقطه B جابه جا شده است،

بنابراین:

$$d = 2\sqrt{2} \text{ cm}$$

$$\frac{\Delta V = q\Delta U_E}{\Delta U_E = -|q|Ed \cos \alpha} \rightarrow \Delta V = -Ed \cos \alpha$$

$$= -2 \times 10^3 \times 2\sqrt{2} \times 10^{-2} \times \frac{\sqrt{2}}{2}$$

$$\Rightarrow V_B - V_A = -40 \Rightarrow V_B - 50 = -40 \Rightarrow V_B = 10 \text{ V}$$

با توجه به رابطه چگالی سطحی بار داریم: **۱ ۴۰**

$$\sigma = \frac{q}{A} \Rightarrow q = \sigma A$$

$$\Rightarrow \frac{q_A}{q_B} = \frac{\sigma_A}{\sigma_B} \times \left(\frac{d_A}{d_B}\right)^2 = \frac{1}{6} \times 3^2 = \frac{3}{2}$$

ظرفیت خازن برابر است با: **۳ ۴۱**

$$C = \kappa \epsilon_0 \frac{A}{d} = \frac{2 \times 9 \times 10^{-12} \times 10 \times 10^{-4}}{3 \times 10^{-2}} = 6 \times 10^{-12} \text{ F}$$

حداکثر اختلاف پتانسیل دو سر خازن برابر است با:

$$\Delta V_m = E_m d = 2 \times 10^3 \times 3 \times 10^{-2} = 6 \text{ V}$$

حداکثر انرژی ذخیره شده در خازن برابر است با:

$$U_m = \frac{1}{2} C V_m^2 = \frac{1}{2} \times 6 \times 10^{-12} \times 36 = 1.08 \times 10^{-11} \text{ J}$$

ظرفیت خازن برابر است با: **۱ ۴۲**

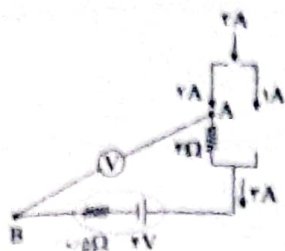
$$C = \kappa \epsilon_0 \frac{A}{d} = \frac{1 \times 9 \times 10^{-12} \times 16 \times 10^{-4}}{2 \times 10^{-2}} = 72 \times 10^{-12} \text{ F}$$

ظرفیت خازن پس از دور کردن صفحات آن از هم برابر است با:

$$\frac{C_1}{C_2} = \frac{d_1}{d_2} \Rightarrow \frac{C_1}{72 \times 10^{-12}} = \frac{2}{8} \Rightarrow C_2 = \frac{72 \times 10^{-12}}{4} = 18 \times 10^{-12} \text{ F}$$

جریان اصلی مدار برابر است با

$$I = \frac{\mathcal{E}_1 - \mathcal{E}_2 - \mathcal{E}_3}{R_{eq} + r_1 + r_2 + r_3} \Rightarrow I = \frac{2 - 1 - 1}{2 + 1 + 0.5 + 0.5} = 2A$$

$$V_A - (2 \times 2) - 2 - (2 \times 0.5) = V_B$$

$$\Rightarrow V_A - V_B = 13/5V$$

۵۱) برای این که ذره منحرف نشود، باید نیروی مغناطیسی وارد بر

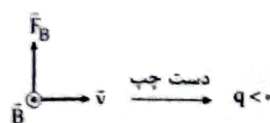
ذره هم‌اندازه و در خلاف جهت نیروی وزن ذره باشد، بنابراین

$$F_B = mg \Rightarrow |q| v B \sin \theta = mg$$

$$\Rightarrow |q| \times 4 \times 10^4 \times 20 \times 10^{-2} \times 1 = 20 \times 10^{-2} \times 10$$

$$\Rightarrow |q| = 25 \times 10^{-2} C$$

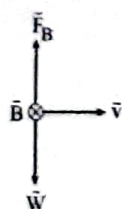
$$\Rightarrow q = -2/5 mC$$

با توجه به قاعده دست راست داریم:

۵۲) برای این که ذره منحرف نشود، باید نیروی مغناطیسی وارد بر

ذره هم‌اندازه با نیروی وزن و در خلاف جهت آن باشد، بنابراین:

$$F_B = W$$

$$\Rightarrow |q| v B \sin \theta = mg$$

$$\Rightarrow 5 \times 10^{-6} \times 4 \times 10^4 \times B \times 1 = \frac{1}{4} \times 10^{-2}$$

$$\Rightarrow B = 5T$$

۵۳) ابتدا نیروی وزن سیم را محاسبه می‌کنیم:

$$mg = 2 \times 10^{-2} \times 10 = 0.2N$$

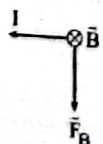
با توجه به این که نیروی کشش نخ $0.5N$ و به سمت بالا و نیروی وزن $0.2N$ و

به سمت پایین است، بنابراین برای این که سیم در حال تعادل باشد باید نیروی

مغناطیسی وارد بر سیم به سمت پایین و اندازه آن برابر با $0.2N$ باشد

$$F_B = l B \sin \theta \Rightarrow 0.2 = 1 \times 1 \times 10 \times 10^{-2} \times 1 \Rightarrow I = 2A$$

با استفاده از قاعده دست راست داریم:

پس جریان سیم به سمت چپ است.

۴۴) جرم سیم تغییر نکرده است، بنابراین

$$m_1 = m_2 \Rightarrow \rho_1 V_1 = \rho_2 V_2 \Rightarrow V_1 = V_2$$

$$\Rightarrow A_1 L_1 = A_2 L_2 \Rightarrow \frac{A_1}{A_2} = \frac{L_2}{L_1} (*)$$

از طرفی با توجه به رابطه مقاومت داریم:

$$\frac{R_2}{R_1} = \frac{\rho_2}{\rho_1} \times \frac{L_2}{L_1} \times \frac{A_1}{A_2}$$

$$\xrightarrow{(*)} \frac{R_2}{R_1} = \left(\frac{L_2}{L_1}\right)^2 \Rightarrow \frac{R_2}{R_1} = 2 \times 2 \Rightarrow R_2 = 4\Omega$$

۴۷) جریان اصلی مدار برابر است با

$$I = \frac{\mathcal{E}_1 - \mathcal{E}_2}{R_1 + R_2 + r_1 + r_2} = \frac{12 - 6}{2 + 2 + 0.5 + 0.5} = \frac{6}{5} = 1.2A$$

از نقطه A از مسیر پایین و در جهت جریان تا نقطه B حرکت می‌کنیم:

$$V_A - I r_2 - \mathcal{E}_2 - I R_2 = V_B$$

$$\Rightarrow V_A - (1.2 \times 0.5) - 6 - (1.2 \times 2) = V_B$$

$$\Rightarrow V_A - V_B = 8/5V$$

تغییرات انرژی پتانسیل الکتریکی بار برابر است با

$$\Delta V = \frac{\Delta U_E}{q} \Rightarrow \Delta U_E = (-8/5) \times (-20) = +170 \mu J$$

۴۸) نکته، خازن در حالت تعادل و شارژ شده مقاومت بی‌نهایت

دارد، بنابراین از شاخه‌ای که خازن در آن قرار دارد، جریانی عبور نمی‌کند، پس

جریانی از مقاومت R_2 عبور نمی‌کند.

جریان اصلی مدار برابر است با: $I = \frac{\mathcal{E}}{R_1 + R_2 + R_3 + r} \Rightarrow I = \frac{1A}{1} = 1A$

خازن C_1 و مقاومت R_1 موازی بسته شده‌اند، بنابراین اختلاف پتانسیل دو سر

مقاومت R_1 با خازن C_1 برابر است:

$$V_1 = I R_1$$

$$\Rightarrow V_1 = 1 \times 2 = 2V$$

بنابراین انرژی ذخیره شده در خازن C_1 برابر است با:

$$U_1 = \frac{1}{2} C_1 V_1^2 = \frac{1}{2} \times 2 \times 2^2 = 4 \mu J$$

۴۹) با توجه به افزایش ۱۲ ولتی از A تا B و افزایش ۲ ولتی

باتری‌ها در این مسیر، جهت جریان به سمت چپ می‌باشد، بنابراین:

$$V_A + 8 + (I \times 1) + (I \times 1/5) + (I \times 0.5) - 6 + (I \times 2) = V_B$$

$$\Rightarrow V_A - V_B = -2 - 5I \Rightarrow -5I - 2 = -12 \Rightarrow I = 2A$$

ولت‌سنج، اختلاف پتانسیل الکتریکی دو سر باتری با نیروی محرکه $\mathcal{E}_2$ را نشان

می‌دهد، بنابراین:

$$V = \mathcal{E}_2 - I r_2 = 6 - (2 \times 0.5) = 5V$$

۵۰) مقاومت معادل مدار برابر است با:

$$R_{eq} = \frac{R_{2,3} \times R_1}{R_{2,3} + R_1} = \frac{6 \times 12}{18} = 4\Omega$$

شیمی

۵۶ ۴ هر چهار عبارت پیشنهاد شده درست هستند.

بررسی عبارت‌ها:

- در گروه ۱۴ دو عنصر شبه فلزی (Ge, Si) و در دوره سوم یک عنصر شبه فلزی (Si) وجود دارد.
- در گروه ۱۴ دو عنصر فلزی Sn و Pb و در دوره سوم سه عنصر فلزی Na, Mg, Al کاتیون تشکیل می‌دهند.
- در گروه ۱۴ پنج عنصر C, Si, Ge, Sn و Pb و در دوره سوم ۶ عنصر نخست (همه به جز Ar و Cl) در دما و فشار اتاق به حالت جامدند.
- فعال‌ترین فلز دوره سوم مانند سایر دوره‌ها مربوط به عنصر نخست (با بیشترین شعاع اتمی) است در حالی که دو عنصر انتهایی گروه ۱۴ خاصیت فلزی دارند.

۵۷ ۲ به جز عبارت آخر سایر عبارت‌ها درست هستند.

پیش‌بینی می‌شود در سال ۲۰۳۰ به تقریب ۱۲ میلیارد تن فلز در جهان استخراج و مصرف شود.

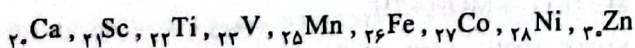
۵۸ ۴ هر چهار عبارت درست هستند.

بررسی عبارت‌ها:

- واکنش‌پذیری سدیم از آهن بیشتر است و می‌توان برای استخراج Fe از سنگ معدن آن از Na استفاده کرد، اما چون Na در طبیعت به حالت آزاد یافت نمی‌شود، این واکنش صرفه اقتصادی ندارد.
- از بین عناصر با اعداد اتمی ۲۰، ۳۰، ۴۰ و ۵۰، دو عنصر Zn و Zr جزو فلزهای واسطه و دو عنصر Ca و Sn جزو فلزهای اصلی هستند.
- دو عنصری که آرایش الکترونی اتم آن‌ها به زیرلایه‌های $3p^2$ و $3s^2$ ختم می‌شوند به ترتیب Si و Mg هستند که رسانای گرما می‌باشند.
- در رنگ آهن و اکسیدی از آهن که به عنوان رنگ قرمز در نقاشی به کار می‌رود، یون‌های آهن (III) وجود دارد.

۵۹ ۱ هر چهار عبارت پیشنهاد شده درست هستند.

مجموعه مورد نظر شامل ۹ فلز زیر است:

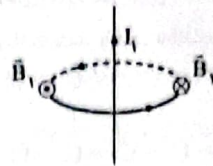
بررسی عبارت‌ها:

- تمامی این فلزها در شرایط معمولی به حالت جامدند.
- عدد اتمی و واکنش‌پذیرترین نافلز جدول یعنی فلوئور برابر با ۹ است.
- کاتیون‌های Ca^{2+} و Sc^{3+} قاعده هشت‌تایی را رعایت می‌کنند.
- برای نام‌گذاری کاتیون‌های Ca^{2+} , Sc^{3+} و Zn^{2+} از اعداد رومی استفاده نمی‌شود.

۶۰ ۳ به جز عبارت نخست، سایر عبارت‌ها درست هستند.

امروزه نفت خام در دنیای کنونی دو نقش اساسی ایفا می‌کند. نقش نخست آن، منبع تأمین انرژی بوده و در نقش دوم، ماده اولیه برای تهیه بسیاری از مواد کالاهایی است که در صنایع گوناگون از آن‌ها استفاده می‌شود.

۵۴ ۱ با توجه به قاعده دست راست، جهت میدان مغناطیسی حاصل از سیم (۱) در مکان سیم (۲) درون سو است.

از طرفی میدان مغناطیسی حاصل از سیم (۱) به سیم (۲) نیرو وارد می‌کند، بنابراین:

$$F_{12} = B_1 I_2 \ell \sin \theta$$

$$\Rightarrow 2 \times 10^{-6} = B_1 \times 2 \times 1 \times 1 \Rightarrow B_1 = 10^{-6} \text{ T}$$

۵۵ ۱ بزرگی میدان مغناطیسی حاصل از هر سیم را در مرکز حلقه‌ها محاسبه می‌کنیم:

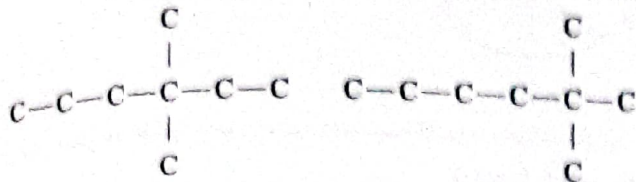
$$B_1 = \frac{\mu_0 N_1 I_1}{2R_1} = \frac{12 \times 10^{-7} \times \frac{1}{2} \times 2}{2 \times 10^{-1}} = 6 \times 10^{-6} \text{ T}, \odot$$

$$B_2 = \frac{\mu_0 N_2 I_2}{2R_2} = \frac{12 \times 10^{-7} \times \frac{1}{2} \times 2}{2 \times 2 \times 10^{-1}} = 4/5 \times 10^{-6} \text{ T}, \otimes$$

$$\Rightarrow B_T = B_1 - B_2 = 6 \times 10^{-6} - 4/5 \times 10^{-6} = 1/5 \times 10^{-6} \text{ T}$$

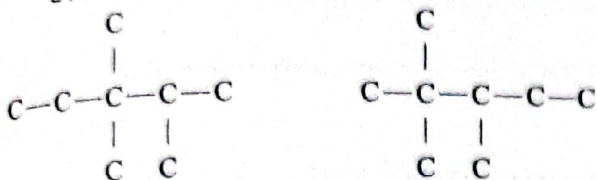
و میدان برآیند در جهت میدان B_1 ، یعنی برون سو است.

بنابراین فرمول مولکولی آلکان مورد نظر به صورت C_8H_{18} است برای این که ساختار (های) مورد نظر دارای دست کم یک اتم کربن باشند که با هیچ اتم هیدروژنی پیوند نداشته باشد، باید در نامگذاری آن ساختار، شماره شاخه فرعی تکرار شود.

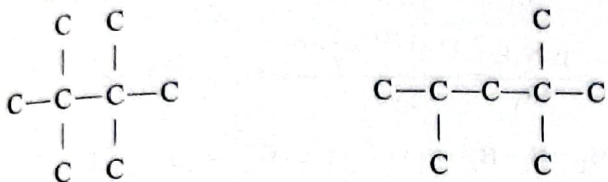
۳۰۳-دی متیل هگزان

۲۰۲-دی متیل هگزان

۳۰۳،۲-تری متیل پنتان

۳۰۲،۲-تری متیل پنتان

۳۰۳،۲،۲-تترا متیل بوتان

۴۰۲،۲-تری متیل پنتان

۴ ۶۷ هر چهار عبارت پیشنهاد شده درست هستند.

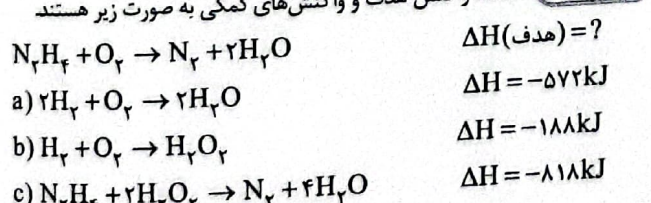
فرمول مولکولی ترکیب داده شده به صورت C_7H_{14} و فرمول مولکولی بنزن و نفتالن به ترتیب C_6H_6 و $C_{10}H_8$ است. به این ترتیب درستی عبارت‌های اول و دوم تأیید می‌شود. در ساختار ترکیب داده شده، بنزن و نفتالن به ترتیب ۳،۲ و ۵ پیوند دوگانه وجود دارد و به همین دلیل عبارت سوم نیز درست است. در ساختار داده شده ۸ شاخه متیل ($-CH_3$) وجود دارد و از طرفی ۸ اتم کربن نیز در ساختار آن دیده می‌شود که با هیچ اتم هیدروژنی پیوند ندارند.

۳ ۶۸ مطابق داده‌های سؤال فرمول مولکولی اتر A و آلدهید B را به ترتیب می‌توان به صورت $C_nH_{2n+2}O$ و $C_mH_{2m}O$ در نظر گرفت. با توجه به متن سؤال، می‌توان معادله زیر را تشکیل داد:

$$(2n+2) - 2m = 4 \Rightarrow 2n - 2m = 2 \Rightarrow n - m = 1$$

$$\left. \begin{array}{l}
 \text{مجموع شمار اتم های A} \\
 \text{مجموع شمار اتم های B}
 \end{array} \right\} \Rightarrow \begin{array}{l}
 (2n+2) - (2m+1) = \\
 2(n-m) + 2 = 2(1) + 2 = 5
 \end{array}$$

۱ ۶۹ معادله واکنش هدف و واکنش‌های کمکی به صورت زیر هستند

برای رسیدن به واکنش هدف، واکنش c را به همان صورت می‌نویسیم. ضرایب واکنش b را در عدد ۲ ضرب می‌کنیم. واکنش a را وارونه کرده و سپس هر سه واکنش را با هم جمع می‌کنیم.

$$\Delta H(\text{هدف}) = \Delta H_c + 2\Delta H_b - \Delta H_a = (-118) + 2(-188) - (-572) = -622 \text{ kJ}$$

$$? \text{ kJ} = 8 \text{ g } N_2H_4 \times \frac{1 \text{ mol } N_2H_4}{32 \text{ g } N_2H_4} \times \frac{622 \text{ kJ}}{1 \text{ mol } N_2H_4} = 155.5 \text{ kJ}$$

۴ ۹۱ اگر سنتز مولکول A شامل ۲ مرحله باشد، بازده کلی سنتز مولکول A برابر است با

$$\left(\frac{80}{100} \times \frac{80}{100} \right) \times 100 = 64$$

به این ترتیب با توجه به فرض سؤال (مرحله ۲۵) بازده کلی سنتز مولکول A برابر خواهد بود با

$$\left(\frac{80}{100} \right)^{25} \times 100 = 7.0738$$

۳ ۹۲ به جز عبارت دوم سایر عبارات‌ها درست هستند.

هرگاه مقدار گاز متان (CH_4) در هوای معدن زغال‌سنگ به بیش از ۵ درصد برسد، احتمال انفجار وجود دارد.

۲ ۹۳ ابتدا از واکنش دوم مقدار گاز CO را حساب می‌کنیم:

$$Zn + CO \Rightarrow x \text{ kg } CO$$

$$\frac{1000 \text{ kg } Zn}{1 \times 65} = \frac{x \text{ kg } CO}{1 \times 28} \Rightarrow x = 430.7 \text{ kg } CO$$

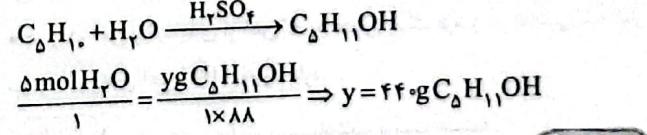
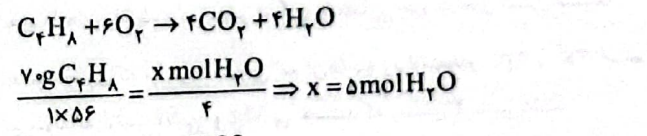
از مقایسه دو واکنش می‌توان تناسب زیر را نتیجه گرفت:

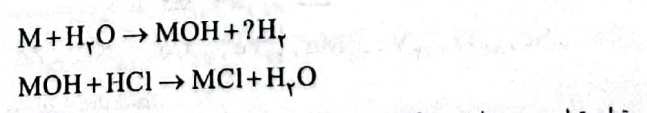
$$y \text{ kg } SO_2 \times \frac{80}{100} = \frac{1000 \text{ kg } Zn}{1 \times 65} \Rightarrow y = 1220 \text{ kg } SO_2$$

$$x + y = 430.7 + 1220 = 1650.7 \text{ kg}$$

۲ ۹۴ فرمول مولکولی دومین عضو خانواده سیکلوانکان‌ها به صورت C_7H_{14} و فرمول مولکولی چهارمین عضو خانواده آلکن‌ها به صورت C_5H_{10} است.

۱ ۹۵ معادله واکنش‌های انجام شده به صورت زیر است:

می‌توان تناسب زیر را نتیجه گرفت:

$$M \sim MOH \sim MCl$$

$$\frac{8 \text{ g } M \times \frac{y}{100} \times \frac{y}{100}}{1 \times M_W} = \frac{5.55 \text{ g } MCl}{1 \times (M_W + 35.5)}$$

$$\Rightarrow 2/92(M_W + 35.5) = 5.55 M_W$$

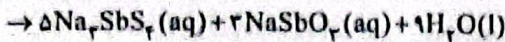
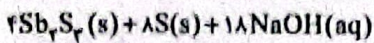
$$\Rightarrow 129/16 = 1/62 M_W \Rightarrow M_W = 85 \text{ g} \cdot \text{mol}^{-1}$$

۴ ۹۶ برای آلکانی با فرمول عمومی C_nH_{2n+2} ، شمار پیوندهای C-H و C-C به ترتیب برابر با $2n+2$ و $n-1$ است.

مطابق داده‌های سؤال می‌توان نوشت:

$$(2n+2) - (n-1) = 11 \Rightarrow n+3 = 11 \Rightarrow n = 8$$

۷۶ ۳ مطابق معادله موازنه شده واکنش که در زیر آمده است، A و X به ترتیب Na_3SbS_4 و NaOH هستند.

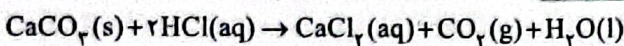
X نمی‌تواند H_2O باشد، زیرا سرعت مایع خالص (l) برحسب $\text{mol}\cdot\text{L}^{-1}\cdot\text{s}^{-1}$ بیان نمی‌شود.

$$\bar{R}_{\text{NaOH}} = \frac{\bar{R}_{\text{Na}_3\text{SbS}_4}}{18} \Rightarrow \bar{R}_{\text{NaOH}} = \frac{2/25}{18}$$

$$\Rightarrow \bar{R}_{\text{NaOH}} = 8/1 \text{ mol}\cdot\text{L}^{-1}\cdot\text{s}^{-1}$$

$$8/1 \frac{\text{mol}}{\text{L}\cdot\text{s}} \times 2\text{L} \times \frac{6\text{s}}{1\text{min}} = 192 \text{ mol}\cdot\text{min}^{-1}$$

۷۷ ۲ معادله موازنه شده واکنش مورد نظر به صورت زیر است:

کاهش جرم مربوط به خروج گاز CO_2 از ظرف واکنش است:

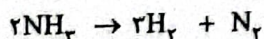
$$\bar{R}_{\text{CO}_2} = \frac{12/28 \times \frac{1\text{mol}}{44\text{g}}}{2\text{min} \times \frac{6\text{s}}{1\text{min}}} = 1.66 \times 10^{-2} \text{ mol}\cdot\text{s}^{-1}$$

$$\bar{R}_{\text{HCl}} = 2\bar{R}_{\text{CO}_2} = 2 \times 1.66 \times 10^{-2} = 3.32 \times 10^{-2} \text{ mol}\cdot\text{s}^{-1}$$

۷۸ ۱ مطابق قانون پایستگی ماده، مجموع جرم گازهای درون ظرف پس از گذشت ۸ دقیقه، برابر با جرم اولیه واکنش‌دهنده (NH_3) در آغاز واکنش است.

$$? \text{ mol NH}_3 = 11.05 \text{ g NH}_3 \times \frac{1 \text{ mol NH}_3}{17 \text{ g}} = 0.65 \text{ mol NH}_3$$

معادله واکنش مورد نظر به صورت زیر است:

$$t=0 \quad 0.65 \quad 0 \quad 0$$

$$t=\lambda': 0.65-2x \quad 2x \quad x$$

$$\bar{R}_{\text{NH}_3} = \frac{|\Delta n(\text{NH}_3)|}{\Delta t} \Rightarrow 0.02 \text{ mol}\cdot\text{min}^{-1} = \frac{2x}{\lambda \text{ min}}$$

$$\Rightarrow x = 0.08 \text{ mol}$$

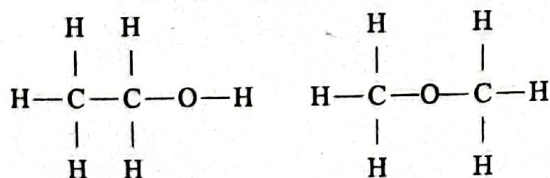
$$\text{مجموع شمار مول‌های فرآورده‌ها} = 2x + x = 3x = 3(0.08) = 0.24 \text{ mol}$$

$$\text{شمار مول‌های NH}_3 = 0.65 - 2x = 0.65 - 2(0.08) = 0.49 \text{ mol}$$

$$0.49 - 0.24 = 0.17 \text{ mol}$$

۷۹ ۲ اتانول ($\text{C}_2\text{H}_5\text{OH}$) و دی‌متیل اتر (CH_3OCH_3) با هم

ایزومرنند. بنابراین بر اثر سوختن کامل یک مول از آن‌ها، مقدار یکسانی O_2 مصرف و مقدار یکسانی CO_2 و H_2O تولید می‌شود. در نتیجه فقط تفاوت آنتالپی پیوندهای موجود در این دو ترکیب را در نظر می‌گیریم:

۷۰ ۴ هیچ‌گونه ارتباط عددی مشخصی میان آنتالپی پیوند میان دو اتم در حالت‌های یگانه و چندگانه وجود ندارد.

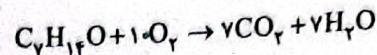
۷۱ ۴

$$Q = mc\Delta\theta \Rightarrow (100 \times 4/184) \text{ J} = 122/5 \text{ g} \times 0.24 \text{ J}\cdot\text{g}^{-1}\cdot^\circ\text{C}^{-1}$$

$$\times (47/22 - \theta_1)^\circ\text{C} \Rightarrow \theta_1 = 22^\circ\text{C}$$

$$T_1 = 22 + 273 = 295 \text{ K}$$

۷۲ ۴ معادله موازنه شده واکنش سوختن ۲- هپتانون به صورت زیر است:

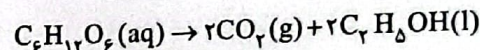
واضح است که تفاوت ΔH واکنش سوختن ۲- هپتانون در دمای 25°C و هنگامی که بخار آب تولید می‌شود برابر است با آنتالپی تبخیر ۷ مول آب:

$$? \text{ mol H}_2\text{O} \times \frac{18 \text{ g H}_2\text{O}}{1 \text{ mol H}_2\text{O}} \times \frac{2/45 \text{ kJ}}{1 \text{ g H}_2\text{O}} = 3.08/7 \text{ kJ}$$

از آن‌جا که سطح انرژی $\text{H}_2\text{O}(l)$ پایین‌تر از سطح انرژی $\text{H}_2\text{O}(g)$ است، در حالتی که بخار آب تولید می‌شود، مقدار گرمای آزاد شده کم‌تر است:

$$5.08/3 - 3.08/7 = 4.77/6 \text{ kJ}$$

۷۳ ۲ معادله موازنه شده واکنش مورد نظر به صورت زیر است:

$$\frac{6/72 \text{ L CO}_2}{2 \times 22/4} = \frac{x \text{ g C}_2\text{H}_5\text{OH}}{2 \times 46}$$

$$\Rightarrow x = 13/8 \text{ g C}_2\text{H}_5\text{OH} \text{ (سوخت سبز)}$$

اکنون می‌توان نوشت:

$$\left[\begin{array}{cc} \text{گرمای آزاد شده (kJ)} & \text{گرم سوخت سبز} \\ 7/15 & 0/8 \\ 13/8 & y \end{array} \right] \Rightarrow y = 9/6 \text{ kJ}$$

۷۴ ۲ ترکیب A یک اتر سیرنشده است و در رازبانه وجود دارد. در

هر مول از این ترکیب، ۴ مول پیوند $\text{C}=\text{C}$ وجود دارد. هر مول از پیوند $\text{C}=\text{C}$ با یک مول پیوند $\text{H}-\text{H}$ سیر می‌شود و تبدیل به یک مول پیوند $\text{C}-\text{C}$ و ۲ مول پیوند $\text{C}-\text{H}$ خواهد شد.

بنابراین محاسبات بسیار ساده‌تر از آن چیزی است که انتظار داریم:

$$\Delta H = \left[\begin{array}{c} \text{مجموع آنتالپی پیوندهای} \\ \text{ایجاد شده} \end{array} \right] - \left[\begin{array}{c} \text{مجموع آنتالپی پیوندهای} \\ \text{شکسته شده} \end{array} \right]$$

$$\Delta H = [\Delta H(\text{C}=\text{C}) + \Delta H(\text{H}-\text{H})] - [\Delta H(\text{C}-\text{C}) + 2\Delta H(\text{C}-\text{H})]$$

$$\Delta H = [(6/12) + (4/26)] - [(2/48) + 2(4/15)] = -13 \text{ kJ}$$

۷۵ ۲ بنز آلدهید ($\text{C}_7\text{H}_6\text{O}$) و بنزونییک اسید ($\text{C}_7\text{H}_6\text{O}_2$) در

یک اتم O اختلاف دارند. اتان (C_2H_6) و اتانول ($\text{C}_2\text{H}_6\text{O}$) نیز تنها در یک اتم O با هم اختلاف دارند.

اتانول در مقایسه با دی‌متیل اتر یک پیوند O—H و یک پیوند C—C بیشتر دارد. در حالی که دی‌متیل اتر در مقایسه با اتانول، یک پیوند C—O و یک پیوند C—H بیشتر دارد.

$$\Delta H(\text{C—C}) + \Delta H(\text{O—H}) = 348 + 463 = 811$$

$$\Delta H(\text{C—O}) + \Delta H(\text{C—H}) = 280 + 415 = 695$$

$$811 - 695 = 116 \text{ kJ.mol}^{-1}$$

با توجه به این که مجموع انرژی پیوندهای موجود در اتانول که جزو واکنش دهنده هم هست، بیشتر می‌باشد، گرمای حاصل از سوختن کامل یک مول اتانول در مقایسه با سوختن کامل یک مول دی‌متیل اتر، ۱۱۶ کج کم‌تر است.

بدجز عبارت آخر، سایر عبارات درست هستند. لیکوین یک هیدروکربن (C_7H_{14}) بوده و رادیکال نیست بلکه با رادیکال‌ها واکنش می‌دهد.